

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

UPRAVLJANJE RIZICIMA U RUDARSTVU I TERMOENERGETICI

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semest(a)r(i):

1

1

9. Sedmični broj kontakt sati i ukupno studentsko radno opterećenje na predmetu:Semestar (1) Semestar (2)

(za dvosemestralne predmete)

Opterećenje: (u satima)

9.1. Predavanja Nastava: 9.2. Auditorne vježbe Individualni rad: 9.3. Laboratorijske / praktične vježbe Ukupno: **10. Fakultet:**

Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

11. Odsjek / Studijski program :

Upravljanje rizicima od katastrofalnih događaja i protivpožarni inžinjering

12. Nosilac nastavnog programa:

Zvjezdan Karadžin, Jelena Marković

13. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati studente sa osnovnim saznanjima iz oblasti upravljanja rizicima u rudarstvu i termoenergetici
- upoznati studente sa izazovima dekarbonizacije u Bosni i Hercegovini
- prenijeti studentima sva dosadašnja teoretska i praktična saznanja i iskustva iz domena upravljanja rizicima

- razvijati intelektualne vještine studenata u smislu aplikacije/primjene stečenih saznanja za rješavanju različitih inženjerskih problema,
- poboljšati njihove komunikacijske vještine u pisanom i verbalnom obliku,
- poboljšati njihove vještine vezane za individualni odnosno timski/grupni rad,
- poboljšati vještine studenata vezane za kontinuirani rad tokom čitave godine,
- pripremiti studente za timski rad i otvorenu komunikaciju profesor-student čime se vrši unapređenje nastavnog procesa i načina apsorpcije novih saznanja.

14. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti sposobljeni da:

- koriste dostupnu raspoloživu (pisanu/elektronsku) literaturu vezanu za rješavanje različitih problema iz oblasti upravljanja rizicima u navedenim oblastima i u obimu primjerenom kursu,
- rješavaju jednostavne, ali i relativno zahtjevne probleme vezane za upravljanje rizicima u predmetnim oblastima
- rješavaju probleme, različite složenosti, individualno i u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku,
- polože završni ispit u prvim ispitnim terminima na kraju semestra.

15. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Pregled stanja u sektoru rudarstva i termoenergetike u zemlji i regionu Jugoistočne Europe, rizici vezani za rad rudnika i sektora termoenergetike, Internacionalni standardi u oblasti upravljanja rizicima, Izvještavanje i komunikacija u upravljanju rizicima. Identifikacija i klasifikacija hazarda, preliminarna i detaljne analize hazarda (Analiza stabla grešaka, analiza stabla dogadaja, analiza vrste grešaka i efekata, itd), Planovi povlačenja, evakuacije i spašavanja u rudarstvu. Studije slučaja: rudnici i termoelektrane. Izazovi dekarbonizacije u sektoru rudarstva i termoenergetike u BiH

16. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra, na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- učenje bazirano na studijama slučaja (case study),
- seminarski radovi i
- konsultacije.

Student je u toku cijelog semestra obvezan dolaziti na predavanja (P) onako kako je to definisano Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Ostvarivanje prava na potpis za navedeni predmet/kurs je definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Nastavnik će tokom čitavog semestra na posebno kreiranom obrazcu pratiti prisutnost studenta. Procenat sati koji se moraju slušati na predavanjima je također definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli.

17. Objašnjenje o provjeri znanja:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu koriste se pismene i usmene metode, a prema iskazanoj želji studenta za način polaganja ispita.

Mini ispit

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom ispitnu tj. provjeri znanja biti će oslobođeni polaganja ovog dijela nastavne materije na završnom usmenom/pismenom ispitnu na kraju semestra. Termin održavanja mini ispita će biti saopšten studentima, najmanje sedam dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti.

Završni ispit (usmena/pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs provjera znanja (usmeni ili pismeni po izboru studenta) iz dijela ispita obuhvata polaganje mini ispita na kraju određenih oblasti kursa i/ili na kraju semestra. Ako studenti ne polože neki od dijelova ispita kroz mini ispite koji se organizuju kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje određenog broja zadatih pitanja u razumnom vremenskom periodu (na primjer dva školska časa ili 90 minuta) uz napomenu da ovo vrijeme neće biti ograničavajući faktor ukoliko studentu treba i nešto više vremena da bi kazao, napisao ili pokazao znanje. Nije dozvoljeno korištenje literature niti bilo kojih drugih pomagala. Na ispit studenti treba da sa sobom ponesu čist papir na kojem će upisati svoje ime i prezime, broj indeksa, datum polaganja ispita i školsku godinu u kojoj je predmet slušan, a zatim zapisati postavljena ispitna pitanja i dati odgovore na postavljena pitanja. Studenti koji budu prepisivali od drugih, diskutovali za vrijeme ispita, biće odstranjeni sa ispita i sankcionisani u skladu sa Pravilnikom odnosno Statutom ili drugim aktom Univerziteta u Tuzli koji reguliše ovu oblast. Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti na ovom dijelu ispita je 90. Minimalni broj bodova da bi se položio ispit je 55 uključujući i bodove stečene za prisustvo i aktivnost na nastavi, auditornim i laboratorijskim vježbama.

Metode ocjenjivanja studenata obuhvataju slijedeće kriterije:

1. Prisutnost i aktivnost na predavanjima
2. Usmeni/pismeni mini ispit odnosno dio ispit
3. Završni usmeni/pismeni dio ispit

Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa nastavnik će, bodovanjem pojedinih aktivnosti, formirati konačnu zaključnu ocjenu.

18. Težinski faktor provjere:

Ukupan broj bodova (UBB) se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova iz svih aktivnosti u toku semestra: prisutnost i aktivnost na nastavi, pismeni/usmeni ispit. Boduje se kako slijedi:

$$\text{UBB} = \text{PN} + \text{AN} + \text{UI}$$

PN - prisustvo na nastavi; AN - aktivnost na nastavi

UI - usmeni/pismeni dio ispita Maksimalan broj bodova bio bi: $\text{UBB} = 5 + 5 + 90 = 100$

Broj bodova i konačna ocjena

>95 Deset (10)

85-94 Devet (9)

75-84 Osam (8)

65-74 Sedam (7)

54-64 Šest (6), < 54 Pet (5)

19. Obavezna literatura:

1. Uvod u geokolinski inžinjerstvo, Univerzitet u Tuzli, Zvjezdan Karadžin, Rijad Šišić, 2020.
2. Energy System Engineering – Evaluation and Implementation, Francis M. Vanek, Louis D. Albright, McGraw Hill Comp., 2008; .
3. Upravljanje energijom, Univerzitet u Tuzli, Dr. Suad Halilčević, 2000. godine
4. Risk management handbook for the mining industry, NDW Department of primary industries, Australia, 1997.
5. Risk Assessment in Mining industry - NIRE Safety Engineering Department -, Japan, 1999
6. Risk Assessment and Risk Reduction – Association of Manufacturing Technology (AMT), Virginia, USA, 2004.
7. Risk Management, Australian/New Zealand Standards, Joint Technical Committee OB/7, 1999.
8. Mining for Closure" - Policies and guidelines for sustainable mining practice and closure of mines, Beč, 2005.
9. Materijali i prezentacije s predavanja i vježbi

20. Dopunska literatura:

21. Internet web reference:

<http://www.energsustainsoc.com/>
<http://www.se4all.org/our-vision/our-objectives/renewable-energy/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_energy
<http://www.circlesofsustainability.org/>
<http://www.webpages.uidaho.edu/sustainability/>
https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_development
www.mirmgate.com
www.uneptie.org
www.worldbank.org
[www.natural-resources.org/ environment](http://www.natural-resources.org/environment)
www.unido.org
www.who.int
www.ilo.org
www.cec.org
www.idrc.ca/mpri
www.globalmining.com.
www.minewater.net/ermite

22. U primjeni od akademске godine:

2024/25

23. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

12.07.2024.